

בית ה' ספות כסף מזמרות", אלא, "לעושי המלאכה יתנוהו"!

הדרן עלך פרק י"ג שופרות

פרק מעות שנמצאו

הלכה א מתניתין:

מעות שנמצאו בין הקופות שהיו במקדש, וכפי ששנינו בפרק שישי שהיו י"ג קופות.

אם נמצאו המעות בין קופה של שקלים המיועדת לקרבנות ציבור לבין קופה של נדבה המיועדת לנדבת יחיד [לפי שהיו עומדות שתי הקופות האלו זו אצל זו, כדמפרש בגמרא], ועתה מסתפקים אנו מאיזו קופה נפלו.

אם נמצאו קרוב לקופת השקלים מסתבר שמשם הגיעו, ויפלו לשקלים.

ואם נמצאו קרוב לקופה של נדבה, יפלו לנדבה.

ואם נמצאו בריחוק שוה, מחצה למחצה, יפלו לנדבה מספק, ובגמרא מפרש טעמא.

מעות שנמצאו בין קופה של מעות המיועדות לעצים לקופה של מעות המיועדות ללבונה:

אם נמצאו קרוב לעצים יפלו לעצים.

קרוב ללבונה יפלו ללבונה.

מחצה למחצה יפלו ללבונה מספק.

מתנה עליהן" שאם יוותרו יהיו לצורך כלי שרת. אך הכתוב בספר מלכים מיירי קודם שנותרו המעות, שאז יועדו כל המעות לעושי המלאכה, ולא לכלי שרת.

וקשיא על דרבי ישמעאל, הסובר שרק נדבה אחת היתה.

הא כתיב שם בספר מלכים: "ויקה יהודיע הכהן ארון אחד, ויקב חור בדלתו, ויתן אותו אצל המזבח בימין... ונתנו שמה הכהנים שומרי הסף את כל הכסף המובא בית ה'".

הרי שארון הנדבה הונח בפנים המקדש.

ומאידך כתיב שם בדברי הימים: "ויאמר המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בשער בית ה' — הוצא". ובהכרח ששני ארונות היו, אחד הונח בפנים אצל המזבח, ואחד הונח חוץ למקדש.

וכיון שמצינו ששני ארונות היו, מסתבר שלא היו שניהם מיועדים למטרה אחת, אלא אחד היה לנדבת בדיק הבית ואחד לנדבת כלי שרת. וכדאמר רבי שמואל בר נחמן, ותקשי לרבי ישמעאל.

ומשנינן: אמר רב הונא: אמנם שני ארונות היו, כדמוכחי קראי.

אולם שניהם שימשו לנדבת בדיק הבית. והוצרכו לעשות ארון נוסף בחוץ מפני הטמאים, שאינם יכולים ליכנס אל המקדש, הלכך הוסיפו ארון בחוץ.

ר"ח בשם רב יוסף אמר: מכאן יש ללמוד שנדבה אחת עשה:

דכתיב בספר מלכים ב [יב]: "אך לא יעשה